

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av värdepappersmarknadslagen och till vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av värdepappersmarknadslagen och till vissa lagar som har samband med den (RP 65/2016 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande och till lagutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- lagutskottet LaUU 8/2016 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Janne Häyrynen, finansministeriet
- lagstiftningsråd Ville Hinkkanen, justitieministeriet
- jurist Pia Ovaska, Finansinspektionen
- marknadsövervakare Timo Lankinen, Energimyndigheten
- Associate General Counsel Tapani Manninen, Nasdaq Helsinki Oy
- expert Santeri Suominen, Finlands näringsliv rf
- expert Pauliina Lappeteläinen, Finansbranschens Centralförbund rf
- jurist Antti Turunen, Centralhandelskammaren
- verkställande direktör Antti Lahtinen, Aktiespararnas Centralförbund rf
- advokat Hannu Huotilainen, Finlands Advokatförbund
- jurist Martin Löfman, Delegationen för stiftelser och fonder rf
- bergsråd Jorma Eloranta
- professor Erkki Kontkanen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- centralkriminalpolisen
- Skatteförvaltningen
- Konkurrens- och konsumentverket
- Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen
- OP Gruppen

Betänkande EkUB 14/2016 rd

- Hallitusammattilaiset ry.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås ändringar i värdepappersmarknadslagen, lagen om Finansinspektionen, strafflagen, lagen om handel med finansiella instrument, försäkringsbolagslagen, lagen om försäkringsförmedling, lagen om investeringstjänster, kreditinstitutslagen, lagen om placeringsfonder, lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag. Syftet med propositionen är att genomföra de åtgärder som krävs för att följa vissa bestämmelser i Europeiska unionens marknadsmissbruksförordning samt för att genomföra marknadsmissbruksdirektivets bestämmelser om straffrättsliga påföljder för marknadsmissbruk.

Marknadsmissbruksförordningen innehåller bestämmelser om insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation, förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk, offentliggörande av insiderinformation, insiderförteckningar, offentliggörande av transaktioner utförda av personer i ledande ställning och begränsningar i den handeln, investeringsrekommendationer samt befogenheter för de behöriga myndigheterna och administrativa påföljder.

Förordningen är direkt tillämplig lagstiftning, varför vissa nuvarande bestämmelser i värdepappersmarknadslagen till vissa delar måste upphävas. Bestämmelser som måste upphävas ingår i synnerhet i värdepappersmarknadslagens kapitel om fortlöpande informationsskyldighet, marknadsmissbruk och administrativa påföljder.

Vissa av bestämmelserna i förordningen ska, dock med beaktande av bestämmelserna i förordningen, också i fortsättningen föreskrivas nationellt. Sådana är de befogenheter som i lagen om Finansinspektionen föreslås för Finansinspektionen att påföra de administrativa åtgärder och sanktioner som förordningen kräver. Påföljdsavgiftens maximibelopp höjs avsevärt jämfört med nuläget. Påföljdsavgiften för juridiska personer får när det gäller insiderhandel och marknadsmanipulation vara högst 15 procent av den juridiska personens omsättning eller 15 miljoner euro, beroende på vilkendera som är större. En fysisk person får påföras högst 5 miljoner euro i påföljdsavgift. Påföljdsavgiftens maximibelopp kan dock alltid vara tre gånger så stor som de vinster som erhållits eller de förluster som undvikits genom överträdelsen.

Det nationella genomförandet av marknadsmissbruksdirektivet kräver ändringar i kapitlet om värdepappersmarknadsbrott i strafflagen. Det föreslås att olagligt röjande av insiderinformation kriminaliseras i strafflagen. Dessutom ska användning av insiderinformation vid återkallande eller ändring av en order som gäller finansiella instrument samt användning av råd som grundar sig på insiderinformation kriminaliseras i lagen. Tillämpningsområdet för straffbestämmelserna i strafflagen föreslås också bli utvidgat på det sätt som krävs i direktivet så att det motsvarar tillämpningsområdet för förordningen.

Lagarna avses träda i kraft den 3 juli 2016.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Ekonomiutskottet tillstyrker propositionen med ändringar, på det sätt som närmare presenteras i detaljmotiveringen.

Det viktigaste innehållet i och syftena med propositionen. Avsikten med den föreslagna lagstiftningen är att nationellt genomföra Europaparlamentets och rådets förordning om marknadsmissbruk (Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG). Marknadsmissbruksförordningen innehåller bestämmelser om insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation, förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk, insiderinformation, offentliggörande av transaktioner utförda av personer i ledande ställning och begränsningar i den handeln, investeringsrekommendationer samt befogenheter för de behöriga myndigheterna och administrativa påföljder. Bestämmelser som måste upphävas ingår i synnerhet i värdepappersmarknadslagens kapitel om informationsskyldighet, marknadsmissbruk och administrativa påföljder. När det gäller straffrätt är det fråga om att precisera gällande bestämmelser.

Syftet är att säkerställa att medlemsländernas bestämmelser om marknadsmissbruk är samordnade och att värdepappersmarknaden i EU ska bli mer konkurrenskraftig och fungera bättre överlag. Dessutom syftar lagändringarna till att förebygga värdepappersmarknadsbrott som en del av den allvarliga ekonomiska brottsligheten. Förebyggande av ekonomiska brott och effektivare brottsbekämpning ingår också i regeringens strategi för att motverka ekonomisk brottslighet.

Gränserna för den nationella regleringen. Eftersom EU-lagstiftningen på förordningsnivå har företräde framför nationella bestämmelser består lagförslagen i propositionen i stor utsträckning av reglering där Finlands nationella prövningsrätt är mycket begränsad: förordningen är till alla delar direkt förpliktande rätt och åsidosätter de nationella bestämmelser som står i konflikt med den. För klarhetens skull är det ändå befogat att ändra eller upphäva de nationella bestämmelserna till dessa delar.

Konsekvenser. Bestämmelserna om bekämpning av marknadsmissbruk väntas bidra till sund konkurrens mellan företagen. Till följd av det väntas intresset för investeringsverksamhet öka på värdepappersmarknaden. Trots att det kommer att kosta mera att efterleva bestämmelserna bedöms de samlade ekonomiska effekterna bli positiva till följd av ökad insyn, effektivitet, mer jämlika verksamhetsmöjligheter, ökat förtroende och färre marknadsstörningar. Utskottet håller med de sakkunniga om att den finländska värdepappersmarknadens internationella konkurrenskraft också påverkas av hur trovärdigt rättssystemet förmår säkra de utländska investerarnas ställning.

Delegeringsbefogenheter och genomförandebestämmelser. Bestämmelser på nivå 2 antagna av kommissionen syftar till att regleringen ska vara samordnad i medlemsländerna och till att värdepappersmarknaden ska bli mer konkurrenskraftig och fungera bättre överlag. De bidrar till att minska tvetydigheten i generella rambestämmelser och den resulterande rättsliga osäkerheten. Bestämmelser på nivå 2 anses vara motiverade framför allt inom finansmarknadssektorn, bland annat eftersom påföljderna för missbruk är stränga. Med tanke på bestämmelsernas styreffekt och

Betänkande EkUB 14/2016 rd

en förutsebar lagtillämpning måste det gå att utifrån normerna få en klar uppfattning av vad som är förbjudet och vad som är tillåtet.

Bestämmelserna om insiderinformation. Förordningens definition av personer i ledande ställning och med dem närstående personer motsvarar i huvuddrag vår gällande lagstiftning.

Enligt förordningen ska personer i ledande ställning, samt dem närstående personer, underrätta emittenten och den behöriga myndigheten om varje transaktion som genomförts för deras egen räkning avseende aktier eller skuldinstrument som emitteras av den emittenten eller derivat eller andra finansiella instrument som är kopplade till dem. Anmälningarna ska göras utan dröjsmål, dock senast tre affärsdagar efter det datum som transaktionen gjorts.

Den centrala ändringen i förordningen, i förhållande till gällande bestämmelser, är att informationen om transaktionerna i fråga om personer i ledande ställning och dem närstående personer ska offentliggöras av emittenten, i praktiken genom ett börsmeddelande. Den gällande bestämmelsen kräver att börsmeddelanden sänds till centrala medier och bland annat till den centrala lagringsenhet som börserna förvaltar. Därmed kommer det inte här efter att vara tillräckligt att hålla informationen om transaktioner tillgänglig på bolagens webbplatser. Tidsfristen för anmälningar kortas ner från nuvarande sju till tre affärsdagar.

Närstående personer till personer i ledande ställning har också samma självständiga anmälningskyldighet för sina transaktioner som personer i ledande ställning har. Personer i ledande ställning ska skriftligen meddela dem närstående personer om skyldigheterna enligt förordningen. Dessutom utvidgas anmälningskyldigheten till att gälla fler finansiella instrument och transaktioner än för närvarande. Till transaktioner som ska anmälas hör också pantsättning eller utlåning av finansiella instrument, transaktioner som genomförs inom ramen för kapitalförvaltning samt vissa transaktioner som utförs inom ramen för en livförsäkring. Skyldigheten gäller också emittenter av obligationslån samt bland annat bolag som är föremål för handel på multilaterala handelsplattformar. Nytt är också att alla anmälningar om transaktioner ska finnas tillgängliga på emittentens webbplats i fem år. I dagsläget ska uppgifter om förändringar i innehav av finansiella instrument finnas på emittentens webbplats i tolv månader efter det att förändringarna har skett.

Vid utfrågningen av sakkunniga i ekonomiutskottet uttrycktes det oro över propositionens definition av närstående personer och de skyldigheter som de närstående personerna får. Definitionen och de omfattande skyldigheterna anses tillsammans utgöra en oskäligen administrativ börda för de bolag som omfattas av definitionen. Sakkunniga bedömer att de tunga skyldigheterna kan leda till att personer i ledande ställning hos börsbolag lämnar sina uppdrag i förvaltningen av föreningar och stiftelser som bedriver investeringsverksamhet och då går föreningarna och stiftelserna miste om värdefull kompetens. Skyldigheten befaras också leda till en onödigt massiv informationsbyråkrati om de föreningar och stiftelser som enligt definitionen är närstående till en person i ledande ställning i ett bolag men inte deltar i besluten inom investeringsverksamheten tvingas gå ut med information om sina transaktioner enligt förslaget.

En del sakkunniga ser också betydande risker i form av skenbar information, följder av försenad information och samlad arbetsmängd på grund av skyldigheten.

Betänkande EkUB 14/2016 rd

De olika språkversionerna av förordningen (artikel 3.1.26 d) skiljer sig från varandra och därför är det oklart om närstående till personer i ledande ställning hos emittenten också inbegriper sammanslutningar vilkas ledningsuppgifter utförs av en person i ledande ställning hos emittenten eller en denne närstående person utan att dessa har ägarskap i sammanslutningen, eller om definitionen av närstående person förutsätter ägarskap. Sakkunniga har uppgett att rättelsen av felet i översättningen har hänskjutits till rådet och parlamentet. Det är dock sannolikt att tolkningen i enlighet med den nuvarande finskspråkiga versionen bibehålls, eftersom den motsvarar den formulering som ursprungligen godkändes av rådet och parlamentet. Det finns alltså skäl för marknadsparterna att bereda sig på detta. Som närstående till en person i ledande ställning i sammanslutning A betraktas följaktligen också sammanslutning B vars ledningsuppgifter utförs av en person i ledande ställning i sammanslutning A, eller en denne närstående person, utan att dessa har ägarskap i sammanslutning B.

Utskottet påpekar att den pågående beslutsprocessen gör det svårt för eventuella sammanslutningar med inflytande att bereda sig på rapporteringsskyldigheten. Att bestämmelsen är tvetydig måste beaktas i Finansinspektionens tillsynsarbete och i tillämpningen av bestämmelserna tills innehållet i bestämmelsen preciseras och möjligtvis korrigeras i felaktiga språkversioner. Finansinspektionen har meddelat att aktörerna exempelvis inte behöver besluta om ändringar i sina system så länge tolkningen av bestämmelsen inte är samordnad. Finansinspektionen har ändå rekommenderat att aktörerna bereder sig på att anmälningsskyldigheten kommer att utvidgas.

Utskottet framhåller att det enbart är fråga om att korrigera språkdräkten i bestämmelsen och att inga nationella bestämmelser om tolkningen kan utfärdas. Finansinspektionen kan till exempel inte få befogenhet att utfärda föreskrifter om tolkningen av förordningen. Däremot anser utskottet att vi på det sätt som närmare beskrivs i detaljmotiven behöver använda den prövningsrätt som förordningen ger medlemsländerna när det gäller den exakta definitionen av närstående person.

Definitionerna av närstående person och de transaktioner som ska anmälas är utan tvivel mycket omfattande och de samlade effekterna av de här normerna kommer antagligen att öka den administrativa bördan för de anmälningspliktiga, också antalet börsmeddelanden, vilket har konsekvenser för investerarnas villkor. Utskottet påminner om att medlemsländerna inte längre har möjlighet att påverka innehållet i definitionen eftersom förordningen har antagits. Konsekvenserna av att skyldigheten iakttas bör ändå bevakas noga och om det behövs bör vi försöka påverka besluten på EU-nivå för att ändra bestämmelser som eventuellt visar sig vara oändamålsenliga. Utskottet påpekar att iakttagandet av skyldigheterna i sig inte innebär att den nationella administrativa bördan avviker från motsvarande börda i andra medlemsländer, eftersom bestämmelsen är densamma i alla medlemsländer. Dessutom måste man väga in att skyldigheten att offentliggöra transaktioner utförda av en sammanslutning som är närstående till en person i ledande ställning bara gäller de finansiella instrument som emitterats av det börsbolag vars ledande uppgifter personen i fråga också utför.

Påföljdssystemet. Helheten av bestämmelser består i fråga om påföljder av ett administrativt och ett straffrättsligt påföljdssystem som kan tillgripas parallellt och som kompletterar varandra. I likhet med direktivet som reglerar de straffrättsliga påföljderna avspeglar också vår nationella lagstiftning förordningen till stora delar. Det står klart att de två påföljdssystemen bör fungera parallellt tillsammans. I fråga om maximibeloppen för de administrativa påföljderna och förfarandet

Betänkande EkUB 14/2016 rd

för att påföra påföljderna ger förordningen möjlighet till nationell prövning. Men minimikraven är ändå mycket stränga. I likhet med lagutskottet (LaUU 8/2016 rd — RP 65/2016 rd) anser ekonomiutskottet att det på den här punkten inte behövs några ytterligare nationella bestämmelser utöver de minimikrav som ingår i förordningen.

När värdepappersmarknadslagen omarbetades fullständigt (RP 32/2012 rd) sågs bestämmelserna om administrativa påföljder över helt och hållet med grundlagsutskottets medverkan (GrUU 17/2012 rd — RP 32/2012 rd). Med avseende på noggrann avgränsning har lagutskottet bedömt den aktuella propositionen i fråga om påföljdsbestämmelserna, i synnerhet den hänvisning i värdepappersmarknadslagens 15 kap. 2 § 4 mom. som gäller 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen. De här momenten tillsammans ger en samlad bild av de bestämmelser som ligger till grund för påföljdsavgifter som tas ut för försummelse eller överträdelse. I anknytning till den ovan nämnda totalreformen fäste grundlagsutskottet inte uppmärksamhet vid den här regleringen, som också tagits in i vissa andra bestämmelser om finansmarknaden. På de grunder som närmare anges i utlåtandet anser lagutskottet att bestämmelsen är godtagbar men understryker att påföljdsavgift endast kan påföras för brott mot de närmare bestämmelser som gäller de bestämmelser som uttryckligen nämns i paragrafen.

Lagutskottet anser att det är ett missförhållande att man inte på ett enhetligt och konsekvent sätt har granskat lagstiftningen om administrativa påföljder och hur de ska påföras. Visserligen har man enligt utredning nu kommit igång med att titta på behovet av lagstiftning i allmänhet och i anslutning till grunderna för de administrativa påföljderna i synnerhet. Ekonomiutskottet välkomnar projektet. Om påföljdssystem tas fram för varje enskild sektor eller utan samordning på annat sätt finns det en risk för att resultatet blir inkonsekventa specialbestämmelser som kan upplevas som oskäliga. Utskottet påminner om uttalandet (RP 50/2014 rd, EkUB 7/2014 rd, RSv 75/2014 rd) där riksdagen den 23 juni 2014 förutsatte att statsrådet vidtar åtgärder för att göra de ändringar i lagstiftningen som behövs för att de straffbestämmelser som gäller manipulering av energimarknaden ska harmoniseras med motsvarande bestämmelser om finansmarknaden.

Rapportering om överträdelser. Sakkunniga har påpekat att bestämmelserna om rapportering om överträdelser inte är samordnade. Utskottet noterar att regeringen vill undvika ytterligare nationella bestämmelser och låter tillämpningsområdet för bestämmelsen om rapportering om överträdelser omfatta bara överträdelser i enlighet med förordningen och uteslutande sådana marknadsparter som enligt förordningen regleras genom bestämmelser om finansiella tjänster och i vars verksamhet det oftast förekommer marknadsmissbruk. Utskottet ser det ändå som ändamålsenligt att vid den fortsatta beredningen närmare utvärdera tillämpningsområdet för att harmonisera de nationella bestämmelserna, också med hänsyn till det ovan beskrivna målet att lagstiftningen ska vara konsekvent.

Straffrättsliga påföljder. Lagutskottet påpekar att straffalgens 51 kap. 3 § 1 mom. 1 punkt och 2 mom. som gäller marknadsmanipulation innehåller vissa relativt öppna rekvisit för gärningssättet. Enligt 1 mom. 1 punkten är det straffbart att manipulera marknaden genom att lägga en order eller inleda en transaktion eller ”någon annan jämförbar verksamhet”. För marknadsmanipulation döms enligt föreslagna 2 mom. också den som manipulerar beräkningen av ett referensvärde genom att lämna falska eller vilseledande uppgifter eller ”genom att agera på något annat jämförbart sätt”. Det öppna begreppet ”annan verksamhet”, som används i 1 mom. 1 punkten, har emel-

Betänkande EkUB 14/2016 rd

lertid bundits till att verksamheten måste vara jämförbar med affärsverksamhet. I paragrafens 2 mom. har begreppet annat jämförbart sätt avgränsats så att det förutsätts att agerandet till sin betydelse måste kunna jämföras med att lämna falska eller vilseledande uppgifter. Bestämmelsen innehåller dessutom ytterligare rekvisitelement som avgränsar vad som ska betraktas som straffbart förfarande. Med stöd av det som sägs ovan anser lagutskottet att den föreslagna bestämmelsen uppfyller den straffrättsliga legalitetsprincipens krav på exakthet och noggrann avgränsning.

De föreslagna formuleringarna kan motiveras också med att marknadsmanipulation kan ske på många olika sätt och utvecklingen av handelsplattformarna kan vara av betydelse för tolkningen av vad som ska anses vara marknadsmanipulation. I skäl 38 i ingressen till marknadsmissbruksförordningen nämns nya handelsformer och nya strategier som kan innebära marknadsmissbruk. Sådan annan verksamhet som avses i 1 mom. 1 punkten kan vara t.ex. uppdrag som inte genomförs. Vid bedömningen av uttrycket annat agerande i paragrafens 2 mom. är det väsentligt att agerandets effekt kan jämföras med lämnande av falska eller vilseledande uppgifter, alltså att agerandet har lett till att beräkningen av ett referensvärde manipulerats. Det är med andra ord fråga om att bedöma konsekvenserna av agerandet. Med annat agerande kunde exempelvis avses att felaktigt mottagande eller felaktig bedömning av uppgifter som är relaterade till beräkningen av ett referensvärde, felaktig beräkning av ett referensvärde eller underlåtenhet att korrigera en felaktig uppgift under omständigheter där det föreligger en skyldighet till detta exempelvis på basis av ett avtal om informationsbehandling. Begreppet omfattar på det sätt som direktivet förutsätter också felaktig beräkning som bygger på korrekta uppgifter, eftersom detta till sin betydelse kan anses jämförbart med att lämna falska eller vilseledande uppgifter.

Vid tillämpningen och tolkningen av strafflagens 51 kap. 3 § om marknadsmanipulation ska enligt propositionsmotiven inte bara marknadsmissbruksdirektivet utan dessutom bestämmelserna i artikel 12 i marknadsmissbruksförordningen och tolkningspraxis i fråga om dem beaktas. Hänvisningarna till tolkningen gäller den generella tolkningseffekten av EU-rätten: tolkningseffekten gäller inte enbart direktiv utan även förordningar och EU-domstolens praxis. När en nationell domstol prövar en tolkning i enlighet med unionsrätten måste den beakta den som en helhet och på det sätt som EU-domstolen har tolkat den. Men tolkningen får inte heller utvidgas så att den sträcker sig längre än straffbestämmelsens formulering, och avsikten är inte heller att det straffrättsliga ansvaret ska uppstå eller skärpas enbart med stöd av direktivet eller förordningen. Det ankommer på den nationella domstolen att avgöra om den nationella lagstiftningen möjliggör en tolkning som överensstämmer med tolkningen av unionsrätten.

DETALJMOTIVERING

1. Lag om ändring av värdepappersmarknadslagen

12 kap. Marknadsmissbruk

5 §. Tillgänglighållande av information om ledningens transaktioner på webbplatser. (Ny)

I artikel 19 i förordningen och anknyttande skäl 58 och 59 föreskrivs det om anmälan och offentliggörande av transaktioner utförda av personer i ledande ställning och av dem närstående perso-

Betänkande EkUB 14/2016 rd

ner. Bestämmelsen utgår från principen att den information som har betydelse för investeringsbeslut är när personer i ledande ställning hos emittenten, eller dem närstående personer, köper eller säljer emittentens finansiella instrument. Information om det sammantagna innehavet hos personer i ledande ställning och dem närstående personer finns att tillgå i bolagens årsredovisningar och aktieägarförteckningar.

Förordningen och de genomförandebestämmelser som utfärdas med stöd av den kräver att emittenterna genom börsmeddelande publicerar anmälningar om transaktioner utförda av personer i ledande ställning och dem närstående personer och att de förvarar anmälningarna i börsens lagringsenhet i fem år. Enligt tillsynsmyndighetens uppfattning har det förekommit oklarheter om huruvida förordningen och genomförandebestämmelserna kräver att anmälningarna också tillgängliggås på emittenternas webbplatser.

Skyldigheten att offentliggöra transaktioner utförda av personer i ledande ställning och dem närstående personer bygger direkt på förordningen. Regeringen har inte på denna punkt ansett det ändamålsenligt att införa nationella bestämmelser med längre gående förpliktelser än i EU-bestämmelserna. Förordningen innehåller endast en förpliktelse att effektivt och snabbt offentliggöra transaktioner av personer i ledande ställning och dem närstående personer och att bevara informationen om transaktionerna i fem år.

Eftersom det underlättar för investerarna att få information och insynen på marknaden förbättras om anmälningarna om transaktioner tillgängliggås på emittenternas webbplatser, och detta också svarar mot dagens praxis i Finland, föreslår ekonomiutskottet att följande bestämmelse tas in i värdepappersmarknadslagen som 12 kap. 5 §: ”Emittenter av finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad och emittenter vars finansiella instrument på ansökan av emittenten har tagits upp till handel på multilaterala handelsplattformar ska hålla sådan information om transaktioner av personer i ledande ställning och dem närstående personer som har anmälts och offentliggjorts enligt artikel 19 i marknadsmissbruksförordningen tillgänglig för allmänheten på sin webbplats i minst fem år.”

Däremot finns det enligt förordningen ingen skyldighet att uppge dessa personers totala innehav eller att publicera uppgifterna på bolagens webbplatser. Ekonomiutskottet instämmer i lagutskottets synpunkt (LaUU 8/2016 rd) att bland annat investerare skulle ha nytta av att snabbt få reda på ledande personers och dem närstående personers totala innehav och det skulle också bidra till större transparens på marknaden. Uppdaterad information om innehav hos personer i ledande ställning kan ha stort informationsvärde till stöd för investerarnas investeringsbeslut. Det totala innehavet har också betydelse när storleken av en enskild transaktion ska sättas i proportion till det. Ekonomiutskottet anser — på det sätt som lagutskottet föreslår — att det i fråga om det totala innehavet hos personer i ledande ställning och dem närstående personer är motiverat att följa upp och överväga om det finns behov av kompletterande nationell lagstiftning om att anmäla totalt innehav och hålla informationen tillgänglig för allmänheten på bolagens webbplatser.

6 (5) §. Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter. På grund av ändringsförslaget i fråga om offentliggörande av ledningens transaktioner blir 12 kap. 5 § i lagförslag 1 således 6 §.

Betänkande EkUB 14/2016 rd

Förordningen bör tolkas samordnat i EU genast när den blir tillämplig. Men tills det blir klart vad lagstiftaren avser och vilken den samordnade tolkningen blir måste Finansinspektionen i sitt tillsynsarbete beakta att förordningen är tvetydig i fråga om definitionen av närstående personer. Till vissa delar kan en kompletterande nationell behörighet att utfärda föreskrifter dock anses vara behövlig för att förordningen ska kunna tillämpas effektivt. Detta gäller särskilt de begrepp som ingår i artikel 3.1.26 och som ska bestämmas enligt den nationella lagstiftningen. När behörigheten att utfärda föreskrifter utövas bör sådana åtgärder ändå undvikas som strider mot förordningen och därmed riskerar fullföljandet av syftena med bestämmelsen. Med den här motiveringen föreslår ekonomiutskottet att 12 kap. 5 § i propositionen ändras på så sätt att den fullständiga lydelsen blir som följer: ”Finansinspektionen får utfärda närmare föreskrifter om innehållet i de transaktionsrapporter som avses i 3 § 1 mom. inom de gränser som förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument tillåter samt, i syfte att trygga en effektiv tillsyn, om innehållet i transaktionsrapporter som avses i 3 § 5 mom. Dessutom får Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om på vilket sätt och i vilken form rapporter som avses i 2 § ska lämnas och om hur rapporter som avses i 3 § 1 mom. ska göras och hur de ska behandlas hos emitenten samt, inom de gränser som marknadsmissbruksförordningen tillåter, om definitionen av närstående person i artikel 3.1.26 i den förordningen och om höjande av det gränsvärde som avses i artikel 19.9 i marknadsmissbruksförordningen.”

Finansinspektionen ska enligt bestämmelsen ha behörighet att utfärda närmare föreskrifter om definitionen av närstående person inom de gränser som marknadsmissbruksförordningen tillåter. Behörigheten att utfärda föreskrifter kan anses vara behövlig, eftersom artikel 3.1.26 i förordningen innehåller begrepp som ska bestämmas enligt den nationella lagstiftningen. Även om definitionerna av närstående personer till viss del är etablerade i vår nationella lagstiftning ska Finansinspektionen alltså enligt den nationella lagstiftningen i förekommande fall kunna utfärda närmare föreskrifter om närstående personer till dessa delar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2—11 i proposition RP 65/2016 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 65/2016 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av värdepappersmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i värdepappersmarknadslagen (746/2012) 1 kap. 5 § 1 mom. 8 punkten, 13 och 14 kap., 15 kap. 1 § 2 mom. och 16 kap. 3 §, av dem 15 kap. 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 258/2013,

ändras 1 kap. 5 § 1 mom. 3 och 7 punkten, 6 kap., 10 kap. 2 §, 5 § 1 mom. och 7 § 1 mom., 11 kap. 5 § 2 mom. 3 punkten, 12 kap., 15 kap. 1 § 3 mom., 2 § 1 mom. 3 och 5 punkten samt 3 mom., 16 kap. 1 § och 18 kap. 2 och 3 §, av dem 10 kap. 5 § 1 mom. och 15 kap. 2 § 1 mom. 3 och 5 punkten samt 3 mom. sådana de lyder i lag 1278/2015 och 15 kap. 1 § 3 mom. sådant det lyder i lag 258/2013, samt

fogas till 15 kap. 2 §, sådan den lyder i lag 1278/2015, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., och till 17 kap. 2 § ett nytt 2 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Europeiska unionens lagstiftning

I denna lag avses med

3) *marknadsmisbruksförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmisbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG,

7) *förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument* kommissionens förordning (EG) nr 1287/2006 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG vad gäller dokumenteringsskyldigheter för värdepappersföretag, transaktionsrapportering, överblickbarhet på marknaden, upptagande av finansiella instrument till handel samt definitioner för tillämpning av det direktivet.

Betänkande EkUB 14/2016 rd

6 kap.

Fortlöpande informationsskyldighet

1 §

Marknadsmisbruksförordningen

Bestämmelser om offentliggörande av insiderinformation finns i artikel 17 i marknadsmisbruksförordningen.

2 §

Redogörelse för villkoren för uppskjutande av offentliggörande av information

En emittent ska på Finansinspektionens begäran lämna Finansinspektionen en redogörelse i enlighet med artikel 17.4 tredje stycket i marknadsmisbruksförordningen för villkoren för uppskjutandet av offentliggörande av information.

10 kap.

Offentliggörande och tillgänglighållande av obligatorisk information

2 §

Obligatorisk information

Med *obligatorisk information* avses i denna lag information som en emittent ska offentliggöra enligt 7—9 och 11 kap. och enligt artikel 17.1 i marknadsmisbruksförordningen.

5 §

Tillgänglighållande av obligatorisk information på webbplatser

En emittent ska hålla obligatorisk information som avses i 7—9 och 11 kap. och information om emittentens val av hemstat enligt 7 kap. 3 § 3 mom. och 3 a § 3 mom. tillgänglig för allmänheten på sin webbplats i minst fem år.

— — — — —

Betänkande EkUB 14/2016 rd

7 §

Finansinspektionens meddelanden och åtgärder med anledning av överträdelser inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Finansinspektionen ska underrätta den behöriga myndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten om den i egenskap av den mottagande EES-statens behöriga myndighet konstaterar att en emittent, ägare eller innehavare av aktier eller andra finansiella instrument eller den som är skyldig att i enlighet med 9 kap. göra anmälan om sin ägar- eller röstandel bryter mot 7—10 kap., mot bestämmelser eller föreskrifter som meddelats med stöd av dem eller mot EU-rättsakter som gäller 7—10 kap.

— — — — —

11 kap.

Offentliga uppköpserbjudanden och skyldighet att lämna erbjudanden

5 §

Personer som agerar i samråd

— — — — —
Personer som enligt 1 mom. agerar i samråd är åtminstone

— — — — —

3) en aktieägare och personer som står i ett sådant förhållande till denne som avses i artikel 3.1.26 a—c i marknadsmissbruksförordningen.

— — — — —

12 kap.

Marknadsmissbruk

1 §

Marknadsmissbruksförordningen

Bestämmelser om insiderinformation, insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation och undantag som gäller dem samt om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk, insiderförteckningar, transaktioner utförda av personer i ledande ställning och investeringsrekommendationer finns i marknadsmissbruksförordningen.

Betänkande EkUB 14/2016 rd

2 §

Rapportering av transaktioner

En finländsk tillhandahållare av investeringstjänster och en i Finland etablerad filial till en utländsk tillhandahållare av investeringstjänster ska utan dröjsmål och senast följande bankdag till Finansinspektionen rapportera alla sina transaktioner med finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i Finland samt med finansiella instrument vars värde är beroende av sådana instrument, oberoende av var transaktionen har utförts.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte transaktioner som i utlandet etablerade filialer till finländska tillhandahållare av investeringstjänster utför.

Transaktioner kan rapporteras till Finansinspektionen av

- 1) en tillhandahållare av investeringstjänster,
- 2) en tredje part på en sådan operatörs vägnar som tillhandahåller investeringstjänster,
- 3) en börs eller en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel eller av en motsvarande marknadsplatsoperatör i en EES-stat inom vars handel transaktionen har genomförts; börsen eller marknadsplatsoperatören ger då rapporten i stället för en tillhandahållare av investeringstjänster,
- 4) en annan operatör av ett ordermatchnings- eller rapportsystem, när Finansinspektionen uttryckligen har godkänt operatören att ge rapporten i stället för en tillhandahållare av investeringstjänster.

I förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument föreskrivs det närmare om transaktioner som ska rapporteras, om innehållet i rapporterna och om de krav som ställs på rapporteringssystemen samt om förutsättningarna för att Finansinspektionen ska godkänna en sådan systemoperatör som avses i 3 mom. 4 punkten.

En tillhandahållare av investeringstjänster som avses i 1 mom. och som till en annan tillhandahållare av investeringstjänster förmedlar ett uppdrag som gäller finansiella instrument enligt 1 mom. ska utan dröjsmål och senast följande bankdag rapportera en transaktion till Finansinspektionen och då också ange för vems räkning den har utförts, om inte den tillhandahållare av investeringstjänster som utfört transaktionen på behörigt sätt har rapporterat dessa uppgifter. På rapporteringsskyldigheten enligt detta moment tillämpas 2 och 3 mom.

Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att vidarebefordra uppgifter till EES-staters behöriga myndigheter finns i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

3 §

Rapportering om överträdelser

En emittent ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter om finansmarknaden. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens

Betänkande EkUB 14/2016 rd

identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Emittenten ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Bestämmelser om rättigheterna för den registrerade person som avses i rapporten finns i personuppgiftslagen.

4 §

Ansvarsbegränsning vid lämnande av information till Finansinspektionen

En person som lämnar information till Finansinspektionen i enlighet med marknadsmissbruksförordningen ska inte till denna del hållas ansvarig för överträdelse av sådana restriktioner för röjande av information som grundar sig på avtal, lag, förordning eller föreskrift.

5 §

Tillgänglighållande av information om ledningens transaktioner på webbplatser

Emittenter av finansiella instrument som är föremål för handel på en reglerad marknad och emittenter vars finansiella instrument på ansökan av emittenten har tagits upp till handel på multilaterala handelsplattformar ska hålla sådan information om transaktioner av personer i ledande ställning och dem närstående personer som har anmälts och offentliggjorts enligt artikel 19 i marknadsmissbruksförordningen tillgänglig för allmänheten på sin webbplats i minst fem år.

6 §

Finansinspektionens behörighet att utfärda föreskrifter

Finansinspektionen får utfärda närmare föreskrifter om innehållet i de transaktionsrapporter som avses i 3 § 1 mom. inom de gränser som förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument tillåter samt, i syfte att trygga en effektiv tillsyn, om innehållet i transaktionsrapporter som avses i 3 § 5 mom. Dessutom får Finansinspektionen utfärda närmare föreskrifter om på vilket sätt och i vilken form rapporter som avses i 2 § ska lämnas och om hur rapporter som avses i 3 § 1 mom. ska göras och hur de ska behandlas hos emittenten samt, inom de gränser som marknadsmissbruksförordningen tillåter, om definitionen av närstående person i artikel 3.1.26 i den förordningen och om höjande av det gränsvärde som avses i artikel 19.9 i marknadsmissbruksförordningen.

Betänkande EkUB 14/2016 rd

15 kap.

Administrativa påföljder

1 §

Ordningsavgift

De närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller de bestämmelser som avses i 1 mom. är också sådana bestämmelser som avses i 38 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen.

2 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift påförs för försummelse eller överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen:

3) bestämmelserna om offentliggörande av information i 7 kap. 7 och 16 § och 10 kap. 3 § 1 mom. och 4 § samt bestämmelsen om likabehandling av innehavare av obligationslån i 8 kap. 6 b §,

5) bestämmelserna om rapportering om överträdelser i 12 kap. 3 §.

Sådana bestämmelser enligt 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen för vilka det vid försummelse eller överträdelse ska påföras påföljdsavgift är utöver vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. dessutom följande bestämmelser i marknadsmissbruksförordningen:

1) bestämmelserna om förbud mot insiderhandel och olagligt röjande av insiderinformation och mot marknadsmanipulation i artiklarna 14 och 15,

2) bestämmelserna om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk och om offentliggörande av insiderinformation i artikel 16.1 och 16.2 samt artikel 17.1, 17.2, 17.4—17.6 och 17.8,

3) bestämmelserna om insiderförteckningar, transaktioner utförda av personer i ledande ställning samt investeringsrekommendationer och statistik i artikel 18.1—18.6, artikel 19.1—19.3, 19.5—19.7 och 19.11 samt artikel 20.1.

Påföljdsavgift påförs dessutom för försummelse eller överträdelse av följande bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen: närmare bestämmelser och föreskrifter som gäller de bestämmelser som avses i 1—3 mom. i denna paragraf samt sådana bestämmelser i förordningar och beslut som kommissionen antagit med stöd av prospektdirektivet, öppenhetsdirektivet och marknadsmissbruksförordningen.

Betänkande EkUB 14/2016 rd

16 kap.

Skadestånd

1 §

Skadeståndsgrund

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet vållar en annan person skada genom förfarande som strider mot denna lag, mot bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller mot marknadsmissbruksförordningen eller förordningar eller beslut som Europeiska kommissionen antagit med stöd av marknadsmissbruksförordningen, öppenhetsdirektivet eller prospektdirektivet är skyldig att ersätta skadan.

17 kap.

Tillsynsbefogenheter

2 §

Förbuds- och rättelsebeslut

Finansinspektionen kan förbjuda den som handlar i strid med marknadsmissbruksförordningen att fortsätta eller upprepa förfarandet. Finansinspektionen kan samtidigt kräva att förfarandet ändras eller rättas, om detta måste anses vara nödvändigt med tanke på att investerarna ska få riktiga och tillräckliga uppgifter.

18 kap.

Överklagande och straffpåföljder

2 §

Missbruk av insiderinformation, röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation och informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden

Bestämmelser om straff för missbruk av insiderinformation finns i 51 kap. 1 och 2 § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för röjande av insiderinformation finns i 51 kap. 2 a § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för marknadsmanipulation finns i 51 kap. 3 och 4 § i strafflagen.

Bestämmelser om straff för informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden finns i 51 kap. 5 § i strafflagen.

Betänkande EkUB 14/2016 rd

3 §

Brott mot tystnadsplikten

Den som bryter mot tystnadsplikten enligt 11 kap. 29 § eller 12 kap. 3 § ska dömas till straff enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På gärningar och försummelser som skett innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

De uppgifter enligt 5 kap. 7 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) som vid lagens ikraftträdande har införts i insiderregistret ska bevaras och hållas tillgängliga för allmänheten på en webbplats i det elektroniska informationsnätet på det sätt som anges i den paragrafen.

De uppgifter enligt 13 kap. 8 § 3 mom. i värdepappersmarknadslagen (746/2012) som vid lagens ikraftträdande har införts i ett företagsspecifikt insiderregister ska bevaras i fem år på det sätt som anges i den paragrafen.

Om emittenter och de som handlar på deras vägnar eller för deras räkning vid lagens ikraftträdande för ett projektspecifikt insiderregister som avses i 13 kap. 6 § 2 mom. i värdepappersmarknadslagen får de efter denna lags ikraftträdande fortfarande föra registret i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, till dess att det inte längre finns någon anledning att föra registret.

2.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 51 §, sådan den lyder i lag 752/2012,

ändras 5 § 6 och 27 punkten, 21 § 1 mom. och 71 § 1 mom. 2 punkten,

av dem 5 § 6 punkten och 21 § 1 mom. sådana de lyder i lag 752/2012 och 5 § 27 punkten sådan den lyder i lag 198/2015, och

fogas till 5 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014 och 198/2015, en ny 28 punkt, till 21 §, sådan den lyder i lag 752/2012, ett nytt 4 mom., till lagen nya 25 a och 25 b §, till 28 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012 och 176/2016, ett nytt 4 mom., till lagen nya 35 a och 37 b §, till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 1279/2015 och 176/2016, nya 5—8

Betänkande EkUB 14/2016 rd

mom., varvid det nuvarande 5 mom. blir 9 mom., och till lagen en ny 50 h § och en ny 61 a §, i stället för den 61 a § som upphävts genom lag 254/2013, som följer:

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

6) insider enligt 7 kap. 17 § i lagen om investeringstjänster, 2 kap. 41 § i lagen om handel med finansiella instrument, 2 kap. 26 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet och 99 § i lagen om placeringsfonder, anmälningsskyldiga enligt 101 § i lagen om placeringsfonder samt personer i ledande ställning enligt artikel 3.1.25 och närstående personer enligt artikel 3.1.26 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG, nedan *marknadsmissbruksförordningen*,

27) registeransvariga som avses i 4 f § i lagen om statens pensionsfond och i 165 c § i lagen om kommunala pensioner,

28) den som i enlighet med artikel 20.1 i marknadsmissbruksförordningen tar fram eller sprider investeringsrekommendationer eller annan information som rekommenderar eller föreslår en viss investeringsstrategi.

21 §

Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer och av deras styrelsemedlemmar, verkställande direktör och anställda få uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av sådana bestämmelser i marknadsmissbruksförordningen, värdepappersmarknadslagen eller lagen om handel med finansiella instrument eller med stöd av dessa utfärdade bestämmelser som gäller marknadsmissbruk, offentliggörande av information som påverkar värdet av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i övrigt, om uppgifterna har samband med

1) värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

2) värdepapper för vilka det har lämnats in ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

3) värdepapper vars värde bestäms utifrån värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

4) emittenten av värdepapper som avses i 1–3 punkten,

5) transaktioner eller order som gäller värdepapper som avses i 1–3 punkten.

Betänkande EkUB 14/2016 rd

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att få för tillsynen över marknadsmissbruksförordningen behövliga uppgifter i standardformat om spotmarknader relaterade till råvaruderivat från marknadsaktörer, rapporter om transaktioner samt direkt tillgång till handlares system.

25 a §

Straff för lämnande av osant intyg

Bestämmelser om straff för ingivande av osant intyg till myndighet finns i 16 kap. 8 § i strafflagen (39/1889).

25 b §

Handräckning av polisen

Bestämmelser om polisens skyldighet att ge handräckning finns i 9 kap. 1 § i polislagen (872/2011).

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att sköta uppgifter enligt i 1 mom. i ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster, om personen upprepade gånger har gjort sig skyldig till överträdelser av bestämmelserna i artikel 14 eller 15 i marknadsmissbruksförordningen.

35 a §

Ansökan om säkringsåtgärder

För att säkerställa betalningen av en påföljdsavgift eller ordningsavgift har Finansinspektionen rätt att hos tingsrätten ansöka om att egendom beläggs med kvarstad. Bestämmelser om kvarstad finns i 7 kap. i rättegångsbalken. Finansinspektionen åläggs emellertid inte att ställa säkerhet enligt 8 kap. 2 § i utskönningsbalken (705/2007).

37 b §

Handelsförbud för viss tid

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en fysisk person att handla med finansiella instrument direkt eller indirekt för egen räkning, om personen försummar eller bryter mot bestämmelserna om insiderhandel, förbud mot olagligt röjande av insiderinformation eller marknadsmanipulation i artikel 14 eller 15, om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk i

Betänkande EkUB 14/2016 rd

artikel 16.1 eller 16.2, om transaktioner som utförs av personer i ledande ställning i artikel 19.1—19.3, 19.5—19.7 eller 19.11 eller om investeringsrekommendationer i artikel 20.1 i marknadsmissbruksförordningen.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om en påföljdsavgift påförs för en överträdelse av en bestämmelse som avses i 15 kap. 2 § 3 mom. 1 punkten i värdepappersmarknadslagen, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst 15 procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst 15 miljoner euro, beroende på vilkendera som är större, och en fysisk person en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro.

Om påföljdsavgiften påförs för en överträdelse av en bestämmelse som avses i 15 kap. 2 § 3 mom. 2 punkten i värdepappersmarknadslagen, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen högst två procent av den juridiska personens omsättning under året före gärningen eller försummelsen eller högst 2 500 000 euro, beroende på vilkendera som är större, och en fysisk person en påföljdsavgift som uppgår till högst en miljon euro.

Om det är fråga om överträdelse av bestämmelser som avses i 15 kap. 2 § 3 mom. 3 punkten i värdepappersmarknadslagen, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst en miljon euro och en fysisk person en påföljdsavgift som uppgår till högst 500 000 euro.

Trots det som föreskrivs i 5—7 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas.

50 h §

Behörig myndighet enligt marknadsmissbruksförordningen

Finansinspektionen är den behöriga myndighet som avses i artikel 22 i marknadsmissbruksförordningen.

61 a §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att höra till högsta ledningen i en utländsk EES-filial som tillhandahåller investeringstjänster, om personen upprepade gånger har gjort sig skyldig till överträdelser av bestämmelserna i artikel 14 eller 15 i marknadsmissbruksförordningen.

Betänkande EkUB 14/2016 rd

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

2) Finlands och andra EES-staters åklagar- och förundersökningsmyndigheter för förhindrande och utredning av brott och för meddelande av näringsförbud i enlighet med lagen om näringsförbud (1059/1985).

Denna lag träder i kraft den 20 .

På gärningar och försummelser som skett innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

3.

Lag

om ändring av 51 kap. i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 51 kap. 1, 3—7 §,
sådana de lyder i lag 753/2012, och
fogas till 51 kap. nya 2 a och 6 a § som följer:

51 kap.

Om värdepappersmarknadsbrott

1 §

Missbruk av insiderinformation

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation som har samband med finansiella instrument

Betänkande EkUB 14/2016 rd

1) genom att för egen eller för någon annans räkning avyttra eller förvärva finansiella instrument eller genom att återkalla eller ändra en order som gäller finansiella instrument, eller

2) genom att direkt eller indirekt råda någon om förvärvet eller avyttringen av finansiella instrument eller om återkallandet eller ändringen av en order som gäller finansiella instrument, ska för *missbruk av insiderinformation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För missbruk av insiderinformation döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar ett råd som avses i 1 mom. 2 punkten på det sätt som avses i 1 mom. 1 punkten.

Försök till ett uppsåtligt brott är straffbart.

2 a §

Röjande av insiderinformation

Den som obehörigen till någon annan förmedlar, lämnar ut eller röjer insiderinformation eller ett i 1 § 1 mom. 2 punkten avsett råd, ska för *röjande av insiderinformation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

3 §

Marknadsmanipulation

Den som manipulerar marknaden

1) genom att lägga en order eller inleda en transaktion eller någon annan jämförbar verksamhet som

a) ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror,

b) låser fast priset på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror på en onormal eller konstlad nivå, eller

c) påverkar priset på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror och konstlade eller andra svikliga förfaranden eller arrangemang utnyttjas, eller

2) i syfte att skaffa sig själv eller någon annan ekonomisk vinning genom att via medier eller andra kanaler sprida information som ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror, eller låser fast priset på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror på en onormal eller konstlad nivå,

ska för *marknadsmanipulation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

För marknadsmanipulation döms också den som manipulerar beräkningen av ett referensvärde genom att lämna falska eller vilseledande uppgifter eller genom att agera på något annat jämförbart sätt.

Försök är straffbart.

4 §

Grov marknadsmanipulation

Om vid marknadsmanipulation

Betänkande EkUB 14/2016 rd

- 1) orsakas omfattande ekonomisk skada, eller
 - 2) brottet är ägnat att avsevärt undergräva förtroendet för värdepappersmarknadens funktion, och marknadsmanipulationen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för *grov marknadsmanipulation* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.
- Försök är straffbart.

5 §

Informationsbrott som gäller värdepappersmarknaden

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) vid marknadsföring eller omsättning av finansiella instrument i samband med näringsverksamhet lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om de finansiella instrumenten,

2) underlåter att på behörigt sätt ge information som enligt värdepappersmarknadslagen (746/2012) ska ges i samband med värdepapper och som är ägnad att väsentligt påverka värdepappere-rens värde, eller som fullgör sin informationsskyldighet enligt värdepappersmarknadslagen och därvid lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om värdepapperen, eller

3) underlåter att på behörigt sätt offentliggöra insiderinformation som gäller en emittent och som enligt artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (*marknadsmissbruksförordning*) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG ska offentliggöras, eller som fullgör sin skyldighet att offentliggöra information enligt artikel 17 i marknadsmissbruksförordningen och därvid offentliggör sådana väsentliga uppgifter om de finansiella instrumenten som är osanna eller vilseledande,

ska för *informationsbrottsom gäller värdepappersmarknaden* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

- 1) *värdepapper* värdepapper som avses i 2 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen,
- 2) *finansiella instrument* finansiella instrument som avses i 1 kap. 10 § i lagen om investerings-tjänster (747/2012),
- 3) *insiderinformation* information som avses i artikel 7.1—7.4 i marknadsmissbruksförordningen,
- 4) *reglerad marknad* en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012),
- 5) *multilateral handelsplattform* en multilateral handelsplattform som avses i 1 kap. 2 § 7 punkten i lagen om handel med finansiella instrument,
- 6) *spotavtal avseende råvaror* spotavtal avseende råvaror enligt definitionen i artikel 3.1.15 i marknadsmissbruksförordningen,
- 7) *återköpsprogram* handel med egna aktier i enlighet med 15 kap. i aktiebolagslagen (624/2006),

Betänkande EkUB 14/2016 rd

8) *referensvärde* ett referensvärde enligt definitionen i artikel 3.1.29 i marknadsmissbruksförordningen,

9) *godtagen marknadspraxis* marknadspraxis som godtas av den behöriga myndigheten i en medlemsstat i enlighet med artikel 13 i marknadsmissbruksförordningen,

10) *stabilisering* stabilisering enligt definitionen i artikel 3.2 d i marknadsmissbruksförordningen,

11) *handelsplats* en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 6 punkten i lagen om handel med finansiella instrument och en multilateral handelsplattform som avses i 7 punkten i den paragrafen,

12) *grossistenergiprodukt* en grossistenergiprodukt enligt definitionen i artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1227/2011 om integritet och öppenhet på grossistmarknaden för energi,

13) *emittent* en emittent enligt definitionen i artikel 3.1.21 i marknadsmissbruksförordningen.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om avyttring och förvärv av finansiella instrument ska tillämpas också på ingående av derivatavtal. Kapitlets 1 och 2 § ska tillämpas på derivatavtal oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av de underliggande tillgångar som derivatavtalet avser eller om kompenserande gottgörelse.

6 a §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas endast på finansiella instrument

1) som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in,

2) med vilka handel bedrivs på en multilateral handelsplattform eller som är upptagna till handel på en multilateral handelsplattform eller för vilka en ansökan om upptagande till handel på en multilateral handelsplattform har lämnats in.

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas också på andra finansiella instrument än de som avses i 1 mom., om det finansiella instrumentets värde bestäms utifrån ett finansiellt instrument som avses i 1 mom. eller om det finansiella instrumentet inverkar på värdet på ett finansiellt instrument som avses i 1 mom.

Bestämmelserna i 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas inte på sådana spotavtal avseende råvaror som är grossistenergiprodukter.

Bestämmelserna i 1, 2, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas på transaktioner, order och verksamhet som gäller finansiella instrument som avses i 1 och 2 mom. oavsett om transaktionen, ordern eller verksamheten äger rum på en handelsplats eller inte.

7 §

Begränsningsbestämmelse

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas inte på

1) handel med egna aktier i enlighet med ett återköpsprogram, när denna handel sker i enlighet med artikel 5.1—5.3 i marknadsmissbruksförordningen,

Betänkande EkUB 14/2016 rd

2) handel med värdepapper som avses i artikel 3.2 a i marknadsmissbruksförordningen och relaterade instrument för stabilisering av värdepapper som avses i artikel 3.2 b i den förordningen, när denna handel sker i enlighet med artikel 5.4 och 5.5 i samma förordning,

3) transaktioner, order eller verksamhet i penningpolitiska syften eller inom ramen för politik som gäller förvaltning av offentlig skuld i enlighet med artikel 6.1 i marknadsmissbruksförordningen,

4) transaktioner, order eller verksamhet i enlighet med artikel 6.2 i marknadsmissbruksförordningen,

5) verksamhet som utgör ett led i unionens klimatpolitik i enlighet med artikel 6.3 i marknadsmissbruksförordningen, eller

6) verksamhet som utgör ett led i unionens gemensamma jordbrukspolitik eller unionens gemensamma fiskeripolitik i enlighet med artikel 6.4 i marknadsmissbruksförordningen.

Bestämmelserna i 1 och 2 § i detta kapitel tillämpas inte på legitimt beteende i enlighet med artikel 9 i marknadsmissbruksförordningen.

Bestämmelsen i 2 a § i detta kapitel tillämpas inte om gärningen sker som ett normalt led i utförandet av ett arbete, ett yrke eller åligganden eller om gärningen utgör marknadssondering i enlighet med artikel 11.1—11.8 i marknadsmissbruksförordningen.

Bestämmelserna i 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas inte på godtagan marknadspraxis i enlighet med artikel 13 i marknadsmissbruksförordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om handel med finansiella instrument

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om handel med finansiella instrument (748/2012) 1 kap. 4 § 5 punkten, 2 kap. 21 § 1 mom., 25 § 5 mom. och 26 § 3 mom. samt 4 kap. 2 § 2 mom. och 7 § 2 mom., av dem 1 kap. 4 § 5 punkten sådan den lyder i lag 257/2013, och

fogas till 1 kap. 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 257/2013, en ny 6 punkt, till 2 kap. 18 § ett nytt 3 mom. samt till 4 kap. 4 § ett nytt 5 mom. och till 9 § ett nytt 3 mom. som följer:

Betänkande EkUB 14/2016 rd

1 kap.

Tillämpningsområde och definitioner

4 §

Europeiska unionens lagstiftning

I denna lag avses med

5) *blankningsförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2012 om blankning och vissa aspekter av kreditswappar,

6) *marknadsmisbruksförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmisbruk (marknadsmisbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

2 kap.

Börsverksamhet

18 §

En börs tillsynsuppgifter

Bestämmelser om förhindrande och upptäckt av marknadsmisbruk finns i artikel 16.1 i marknadsmisbruksförordningen.

21 §

Privata transaktioner

En börs ska vidta tillräckliga åtgärder i syfte att förhindra att personer med inflytande vid börserna genomför privata transaktioner, om detta kan orsaka intressekonflikter eller om personerna i fråga har insiderinformation som avses artikel 7 i marknadsmisbruksförordningen eller konfidentiell information om emittenter eller handelsparter eller om deras transaktioner. Åtgärder ska vidtas i syfte att säkerställa informationens konfidentialitet.

Betänkande EkUB 14/2016 rd

25 §

Upptagande av finansiella instrument till handel på en reglerad marknad

Bestämmelser om börsens skyldighet att underrätta Finansinspektionen om varje finansiellt instrument för vilket det lämnats in en ansökan om upptagande till handel på deras handelsplatser eller som har tagits upp till handel eller som handlas för första gången finns i artikel 4 i marknadsmissbruksförordningen. Om handeln avser aktier som inte är föremål för handel på någon annan reglerad marknad, ska börsen samtidigt underrätta Finansinspektionen om sådana uppskattningar av aktien i fråga som förutsätts i artikel 33.3 i förordningen om genomförande av direktivet om marknader för finansiella instrument.

26 §

Avslutande av handel

En börs ska omedelbart offentliggöra beslut om avslutande av handeln med finansiella instrument. Bestämmelser om börsens skyldighet att underrätta Finansinspektionen när ett finansiellt instrument inte längre handlas eller är upptaget till handel finns i artikel 4 i marknadsmissbruksförordningen.

4 kap.

Multilaterala handelsplattformar

2 §

Regler för multilaterala handelsplattformar

Om en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel driver en multilateral handelsplattform där värdepapper tas upp till handel på ansökan av emittenten, ska reglerna utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ange

1) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som för fullgörande av skyldigheter enligt denna lag, enligt bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den och enligt reglerna för den multilaterala handelsplattformen gäller för eller annars ställs på värdepappersemittenter och deras förvaltning,

2) hur och i vilket förfarande information om värdepapper och emittenter offentliggörs,

3) hur bolagsprospekt om värdepapper och emittenter upprättas och offentliggörs, om ett sådant prospekt som avses i 3 och 4 kap. i värdepappersmarknadslagen inte behöver offentliggöras över värdepapperen,

Betänkande EkUB 14/2016 rd

4) vilka påföljder som kan påföras värdepappersemittenter för överträdelse av reglerna och hur påföljderna bestäms.

4 §

Upptagande av finansiella instrument till handel

Bestämmelser om skyldigheten för en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att underrätta Finansinspektionen om varje finansiellt instrument för vilket det lämnats in en ansökan om upptagande till handel på deras handelsplatser eller som har tagits upp till handel eller som handlas för första gången finns i artikel 4 i marknadsmissbruksförordningen.

7 §

Avbrytande och avslutande av handel

En marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel ska omedelbart offentliggöra beslut om avbrytande eller avslutande av handeln med finansiella instrument. Dessutom ska marknadsplatsoperatören informera Finansinspektionen om att handeln avbrutits eller avslutats. Bestämmelser om skyldigheten för en marknadsplatsoperatör som ordnar multilateral handel att underrätta Finansinspektionen när ett finansiellt instrument inte längre handlas eller är upptaget till handel finns i artikel 4 i marknadsmissbruksförordningen.

9 §

Marknadsplatsoperatörers tillsynsuppgifter

Bestämmelser om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk finns i artikel 16.1 i marknadsmissbruksförordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i försäkringsbolagslagen (521/2008) 6 kap. 21 § 5 punkten, sådan den lyder i lag 303/2015, och
fogas till 6 kap. en ny 17 a § och till 6 kap. 21 §, sådan den lyder i lag 303/2015, en ny 6 punkt som följer:

6 kap.

Försäkringsbolagets ledning, företagsstyrningssystem och placering av tillgångar

17 a §

Rapportering om överträdelser

Ett försäkringsbolag ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Försäkringsbolaget ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Bestämmelser om rättigheterna för den registrerade person som avses i rapporten finns i personuppgiftslagen.

Betänkande EkUB 14/2016 rd

21 §

Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om

-
- 5) meddelande om utläggning på entreprenad enligt 16 § 3 mom.,
 - 6) rapportering som avses i 17 a § och om behandling av rapporterna i försäkringsbolagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsförmedling

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om försäkringsförmedling (570/2005) en ny 36 §, i stället för den 36 § som upphävts genom lag 897/2008, och samtidigt flyttas paragrafen till 7 kap. som följer:

7 kap.

Övrig tillsyn och skadeståndsansvar

36 §

Rapportering om överträdelser

En juridisk person som bedriver försäkringsförmedling ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska

Betänkande EkUB 14/2016 rd

dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

En juridisk person som bedriver försäkringsförmedling ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Bestämmelser om rättigheterna för den registrerade person som avses i rapporten finns i personuppgiftslagen.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och hur de ska behandlas hos en juridisk person som bedriver försäkringsförmedling.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

omändring av 1 och 7 kap. i lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) 1 kap. 5 § 1 mom. och 8 § 8 punkten samt 7 kap. 11 § 1 mom., 17 § 2 och 3 mom. och 21 § 1 mom., av dem 1 kap. 8 § 8 punkten sådan den lyder i lag 166/2014, och

fogas till 1 kap. 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 166/2014 och 623/2014, en ny 9 punkt och till 7 kap. 8 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 623/2014, ett nytt 3 mom. som följer:

Betänkande EkUB 14/2016 rd

1 kap.

Allmänna bestämmelser

5 §

Tillämpning av lagen på utländska kreditinstitut

På utländska EES-kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen och som tillhandahåller investeringstjänster i Finland ska i fråga om dessa tjänster tillämpas vad som i 4 kap. 2 § 2 mom., 7 kap. 8 § 3 mom. och 20 §, 10 kap. 14 § och 11 kap. 18, 19 och 22—25 § i denna lag föreskrivs om utländska EES-värdepappersföretag och vad som i 15 kap. föreskrivs om utländska värdepappersföretag.

8 §

Europeiska unionens lagstiftning, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten samt Europeiska bankmyndigheten

I denna lag avses med

8) *Europeiska bankmyndigheten* Europeiska bankmyndigheten enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG,

9) *marknadsmisbruksförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmisbruk (marknadsmisbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

7 kap.

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

8 §

Värdepappersföretags administration och styrning

Vad som i 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen föreskrivs om rapportering om överträdelser tillämpas på motsvarande sätt på filialer till utländska EES-värdepappersföretag som tillhandahåller investeringstjänster i Finland.

Betänkande EkUB 14/2016 rd

11 §

Privata transaktioner

Ett värdepappersföretag ska vidta tillräckliga åtgärder i syfte att förhindra att personer med inflytande i företaget genomför privata transaktioner som kan orsaka intressekonflikter med transaktioner eller tjänster som de deltar i på grund av sin ställning i företaget, om den person som har inflytande har insiderinformation som avses i artikel 7 i marknadsmissbruksförordningen eller har konfidentiell information om värdepappersföretagets kunder eller deras transaktioner. Åtgärder ska vidtas i syfte att också i övrigt säkerställa informationens konfidentialitet.

17 §

Skyldighet att göra insideranmälan

Med insider i ett värdepappersföretag avses

1) medlemmarna och suppleanterna i ett värdepappersföretags styrelse och förvaltningsråd, värdepappersföretagets verkställande direktör och dennes ställföreträdare samt värdepappersföretagets revisorer, revisorssuppleanter och de anställda hos en revisionssammanslutning som är huvudansvariga för revisionen av värdepappersföretaget,

2) de anställda hos värdepappersföretaget som har som uppgift att göra investeringsanalyser av aktier och finansiella instrument som avses i 1 mom., vars huvudsakliga uppgift består i att medverka vid tillhandahållande av investeringstjänster eller som på annat sätt regelbundet får tillgång till i artikel 7 i marknadsmissbruksförordningen avsedd insiderinformation om sådana aktier och finansiella instrument.

I ett kreditinstitut som tillhandahåller investeringstjänster ska förvaltningsrådets ledamöter och suppleanter, styrelsesuppleanterna, revisorerna, revisorssuppleanterna och den för revisionen av kreditinstitutet huvudansvariga anställda hos en revisionssammanslutning göra insideranmälan endast i det fall att de regelbundet i sin besittning får i artikel 7 i marknadsmissbruksförordningen avsedd insiderinformation om aktier eller finansiella instrument som avses i 1 mom.

21 §

Organisering av verksamheten hos filialer till värdepappersföretag i tredjeländer

Vad som i 4 § 3 och 4 mom. föreskrivs om utläggning på entreprenad, i 5 § om förutsättningar för utläggning, i 8 § om riskhantering, internkontroll och annan organisering av verksamheten samt om rapportering om överträdelser, i 9 § om skyldighet att vidta förberedelser och om kostnadsersättning, i 10 § om hantering av intressekonflikter och i 11 § om privata transaktioner ska på motsvarande sätt tillämpas på filialer till värdepappersföretag i tredjeländer.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 2 a och 150 § i lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om placeringsfonder (48/1999) 150 § 1 mom., sådant det lyder i lag 175/2016,
och
fogas till 2 a §, sådan den lyder i lag 175/2016, ett nytt 7 mom. som följer:

2 a §

Med *marknadsmisbruksförordningen* avses i denna lag Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (marknadsmisbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

150 §

Rapportering om överträdelser

Ett fondbolag ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av denna lag och bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt av de EU-rättsakter som avses i 144 b § 3 mom. och av marknadsmissbruksförordningen. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 2 och 22 kap. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) 2 kap. 5 § 2 mom. 11 punkten och rubriken för 22 kap. samt
fogas till 2 kap. 5 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 627/2014, en ny 12 punkt och till 22 kap. en ny 9 § som följer:

2 kap.

Definitioner

5 §

Definitioner med anknytning till EU-lagstiftning

I denna lag avses med

11) *fondföretagsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag),

12) *marknadssmissbruksförordningen* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadssmissbruk (marknadssmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.

Betänkande EkUB 14/2016 rd

22 kap.

Påföljder, överklagande och rapportering om överträdelser

9 §

Rapportering om överträdelser

En förvaltare av alternativa investeringsfonder ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelserna i marknadsmissbruksförordningen. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Förvaltare av alternativa investeringsfonder ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Bestämmelser om rättigheterna för den registrerade person som avses i rapporten ingår i personuppgiftslagen.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och behandlas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 7 kap. 6 § i kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 7 kap. 6 § som följer:

7 kap.

Förvaltnings- och styrningssystem

6 §

Rapportering om överträdelser

Ett kreditinstitut ska ha rutiner för att dess anställda internt genom en oberoende kanal ska kunna rapportera en misstanke om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter om finansmarknaden. I förfarandet ska med iakttagande av personuppgiftslagen (523/1999) ingå lämpliga och tillräckliga åtgärder för att ordna en korrekt behandling av rapporterna, skydda rapportören och säkerställa skyddet av personuppgifterna för rapportören och den som är föremål för rapporten. Rapporteringsförfarandet ska dessutom innehålla anvisningar som tryggar skyddet för rapportörens identitet, om det inte för utredande av en överträdelse eller annars till följd av myndigheternas rätt till information föreskrivs något annat i lag.

Kreditinstitutet ska bevara behövlig information som gäller den rapport som avses i 1 mom. Informationen ska avföras fem år efter rapporteringen, om den inte fortfarande behövs för en brottsutredning, en pågående rättegång eller en myndighetsundersökning eller för att trygga de rättigheter som rapportören eller den som är föremål för rapporten har. Senast tre år efter den föregående undersökningen ska behovet av fortsatt bevarande undersökas. En anteckning ska göras om undersökningen.

Utöver vad som föreskrivs i personuppgiftslagen har en sådan registrerad person som en rapport enligt 1 mom. avser inte rätt till insyn i den information som avses i 1 och 2 mom., om utlämnande av uppgifterna skulle kunna hindra utredningen av misstänkta överträdelser. Bestämmelser om rättigheterna för den registrerade person som avses i rapporten ingår i personuppgiftslagen.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om hur rapporter som avses i 1 mom. ska göras och behandlas hos kreditinstitutet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 1 § 3 mom., sådant det lyder i lag 1666/2015, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 2 a, 3—5 och 11 a §, 13 § 1 mom. samt 14—19 och 25 §, 2 kap. 1 a §, 3 § 1—5 mom., 4 och 5 §, 6 § 2 och 3 mom., 7 och 9 b §, 10 § 1 mom. 3 punkten samt 12, 16, 17, 18 a, 18 b, 19 och 20 §, 3 kap., 4 kap. 2—6 §, 5 kap. 3 § och 22 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 6 kap. 1—5, 7—12, 12 a, 14—17, 18 och 20 a—20 c §, 21 § 3 och 5 punkten och 22 §, 7 kap. 6 §, 8 kap. 24—26 §, 8 a kap., 9 kap. 1—5, 5 a—5 d och 7—12 § och 13 § 2 punkten, 10—13 och 13 a kap., 14 kap. 5 §, 16 kap. 2 § 2, 4 och 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 4 mom. samt 8—10 och 13 §, 17 kap. 2 § 3 mom., 19 kap. 10 § 1 och 2 mom., 20 kap. 10 § 1 och 2 mom., 21 kap. 6 och 7 §, 12 § 1 och 2 mom. och 17—21 §, 23 kap. 9 § 2 och 3 mom. och 31 § 3 mom., 24 kap., 25 kap. 1 §, 3 § 2 mom., 4—7 §, 16 § 1 mom. samt 25—27 §, 26 kap. eller 31 kap. 1 § 4 mom. samt 2, 4 och 10 § i försäkringsbolagslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 14.6.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Kaj Turunen saf
vice ordförande Harri Jaskari saml

Betänkande EkUB 14/2016 rd

medlem Harry Harkimo saml
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Lauri Ihalainen sd
medlem Eero Lehti saml
medlem Rami Lehto saf
medlem Markus Lohi cent
medlem Hanna Sarkkinen vänst
medlem Ville Skinnari sd
medlem Joakim Strand sv
medlem Antero Vartia gröna
ersättare Johanna Ojala-Niemelä sd.

Sekreterare var

utskottsråd Teija Miller.